

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τῆς ἐξοχῆς.— *Εἰκόνες καὶ διηγήματα, ὑπὸ Ἰω. Γκίκα. Τόμος Α'.*

Διὰ μιᾶς ἀποκαλύπτειται εἰς νέος ἐργάτης δοκιμωτάτος τοῦ Ἑλλ. διηγήματος, ὁ κ. Γκίκας, μετὰ τὸν ἀρτιφανῆ τόμον τῶν διηγημάτων του. Ἄγνωστος ἕως χθὲς, ἐπιβάλλεται ἀμέσως σήμερον εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους καὶ ἐπισύρει τὴν προσοχὴν των. Μία ἀποδείξει ὅτι τὸ διήγημα εἶνε τὸ μᾶλλον εὐδοκίμησαν εἶδος τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, τὸ ἐπιπλεῦσαν μέσα εἰς τοὺς ὠκεανούς τῶν γελῶν στίχων καὶ τῶν ἀτελευτήτων τραγωδιῶν. Διότι δὲν εἶνε μόνον οἱ τρεῖς—τέσσαρες καλοὶ διηγηματογράφοι, οὓς ἐκ συνήθειας ἀναφέρουν συνήθως οἱ δημοσιογράφοι κριτικοί. Εἶνε ἀσκετοὶ, συναγωνιζόμενοι ὅλοι των, ἕκαστος εἰς τὸ εἶδος τοῦ διηγήματος, πρὸς ὃ συμπαθεῖ. Ἄλλοι εἰς τὸ ἡθογραφικόν, ἄλλοι εἰς τὸ ψυχολογικόν, ἄλλοι εἰς τὸ οὐμοριστικόν, ἄλλοι εἰς τὸ κοινωολογικόν κ.λ.π. Ἐχουν πολλοὶ νὰ παρουσιάσουν ὥραϊα ἔργα, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ἔχῃ τις τὴν ἀξίωσιν νὰ συγκρίνῃ ἐν ἡθογραφικῶν λ.χ. πρὸς ἐν αἰσθηματικῶν.

Ὁ κ. Γκίκας εἶνε Κερκυραῖος, διαμένων ἤδη εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὡς καθηγητῆς εἰς καπνοῖον ἐκεῖ Λύκειον. Ἄλλ' ἡ φιλολογικὴ του ἐργασία δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν οὔτε μετὰ τὸ ἐπάγγελμα του, οὔτε μετὰ τὴν γῆν τοῦ Φαραῶ. Ὅλη ἡ σειρά τῶν διηγημάτων του ἀφιερῶται εἰς τοὺς χωρικοὺς τῆς Κερκύρας. Τὰ ἦθη των, τὰ ἔθιμά των, οἱ τρόποι του σκέπτεσθαι, αὐτὴ ἡ ἄεστος οὐιλία των, θέματα τὰ ὅποι' ἐν Ρωσσίᾳ ἐξόχως δηρμήνευσεν ὁ Γκόρκυ, ἀποτυπῶνται μετὰ διαυγείας εἰς τὰ διηγήματα τοῦ κ. Γκίκα. Κ' ἐνῷ οἱ περισσώτεροι τύποι ἐξ αὐτῶν εἶνε γνωστοί, ὡς οἱ ὑπὸ τοκογλύφων δυναστευόμενοι ἀρόροι, οἱ βασανιζόμενοι κατὰ τὴν στρατιωτικὴν θητείαν, οἱ πολιτευόμενοι κ.λ.π. ἐν τούτοις τοὺς εἰκονίζει μετὰ τινος πρωτοτυπίας. Μανθάνει ὁ ἀναγνώστης καὶ μίαν ὄψιν τοῦ χωρικοῦ, ἣν ἴσως δὲν ἀνέμενε.

Τὰ διηγήματα τοῦ κ. Γκίκα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξέρχεται ὁ «Μακελλάριος», ἔχουν δύναμιν περιγραφικότητος καὶ ἑκφρασιν. Στεροῦνται ἴσως τέχνης περὶ τὴν ἐπέξεργασιν, ἀλλ' ἀμφιβέλλω ἂν ἡ ἑλλειψις αὕτη δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὴν πρὸς τὸ ὅλον ἔργον ἐκτίμησιν. Ὅταν ἕνας διηγηματογράφος κατορθῶνῃ νὰ εἶνε φωνογράφος τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, ὅταν ἀναπνεύσῃ μετὰ φυσικότητα, ὁμαλότητα καὶ εὐφύαν ὅτι ἀντιλαμβάνεται, χωρὶς νὰ ψυμυθίωνῃ τὴν ἀπέρριτον εἰκόνα, ἣν ἐκ τοῦ φυσικοῦ σχεδιαγραφεῖ—πρόκειται πάντοτε περὶ τοῦ ἡθογραφικοῦ διηγήματος—ἔχει ἀσφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν. Τὰ ἄλλα εἶνε λεπτομέρειαι. Βεβαίως μερικὰ διηγήματα τελειῶνουν ψυχρῶς, ἀκόμῃς, ἀνευ ἐνδιαφέροντος, μειοῦντά πως τὴν ὅλην ἐντύπωσιν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι παύουν τοῦ νὰ εἶνε ἐκτάκτως ὥραϊα τὰ χαρακτηριστικώτερα μέρη τοῦ διηγήματος, δὲ τὰ ὁποῖα ἐγγράφῃ τὸ ὅλον διήγημα. Ἐχει ὁ συγγραφεὺς περισσὸν τὸ χάρισμα τῆς παρατηρήσεως ἐξῆσεν εἰς ἐξοχὰς τῆς ὥραϊας πατρίδος του, ἀνεστράφη μετὰ χωρικῶν, παρῆσθη εἰς ἐπισόδια, ἀπετύπωσεν ὅ,τι εἶδεν, ὅχι ὅ,τι ἠδύατο νὰ ἴδῃ, μετ' οὐ γὰρ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, μετ' εὐσυνειδησίαν πρὸς τὸ συγγραφικόν ἔργον. Καὶ εἶνε τοσοῦτον ἀκριβὴ ὅσα γράφει, ὥστε δυσκόλως θὰ ἀπεφαινετό τις, ἂν δημιουργῇ ὁ γράφων, ἢ ἂν ἀντιγράψῃ.

Ὁ κ. Γκίκας ὑπῆρξεν εὐτυχὴς καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς γλώσσης. Καίτοι τὰ θέματά του εἶνε ἀγροτικά, δὲν ἐξώκειλεν εἰς τὰς ἐξωφρενικὰς αἰρέσεις τῶν δημοκόπων, ἀλλὰ μετεχειρίσθη γλῶσσαν προσφυ-

στάτην, ἥτοι τὴν διγλωσσίαν. Λαμβάνει τὴν λέξιν ἐκείνην, ἥτις τοῦ χρησιμεύει, ἥτις διερμηνεύει ζωντανότερον τὸ νόημα.

Ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ διστάσῃ νὰ ἐκδώσῃ καὶ Β'. τόμον ὁ κ. Γκίκας, καὶ αὐτὸν τῆς ἐξοχῆς, τὴν ὁποίαν τόσῃ καλὰ ἐμελέτησεν.

Δάφνις

Κτιτορικόν, ἥτοι ἱστορία τῆς Ἱερᾶς μονῆς Δαΐρας τῆς ἐν Καλαβρούτοις ὑπὸ Δαμ. Ἀποστολίδου προηγουμένου ἱστοροῦνται αἱ πολυκύματοι περιπέτειαι τῆς ἱστορικῆς μονῆς ἐξ ἀντιγραφῆς τῶν ἐν αὐτῇ κωδίκων καὶ ἐγγράφων. Ἐν Ἀθήναις Δρ. Β.

Ζωντανοὶ καὶ πεθονμένοι, δρᾶμα... γλωσσικόν, ὑπὸ Δ. Ταγκαπούλου, δευθυνοῦ τοῦ «Νουμά». Ἐν Ἀθήναις.

Γεωγραφικὸν δελτίον τετρακίς τοῦ ἔτους ἐκδιδόμενον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Κωνστ. Ν. Ράδου, καθηγητοῦ ἐν τῇ ναυτικῇ σχολῇ τῶν δοκιμῶν. Τεύχη β' καὶ γ'. Τὸ Γεωγραφικόν δελτίον ἐκπληροῖ σπουδαίωτερον προσορισμὸν καὶ μάλιστα περὶ ἡμῶν, ἐνθα αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις εἶνε ἐλάχισται, αἱ σπουδαὶ δὲ σπάνιαι. Πραγματεύεται περὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Γεωγραφίας, περὶ γεωγρ. ἐκταρεῶν καὶ συνεδρίων, περὶ περιηγήσεων, περιέχει στατιστικὰς καὶ ἀναπαραστάς ὅλην τὴν σχετικὴν κίνησιν. Ἐκτυπῶνται λίαν φιλοκάλως καὶ κοσμεῖται ὑπὸ εἰκόνων.

Ἡμερολόγιον τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἔτος πρῶτον—1905. Ἐργασία κοπιώδης, εὐσυνειδητος, ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος συνεκτιροῦντῃ εἰς τὰς κομνηνὰς σελίδας τοῦ Ἡμερολογίου, ὅπερ τὰ εὐαγγ. ἐν Κηφίᾳ ἱδρύματα ἐξέδωκαν. Πληροφορίαι οἰατικαὶ αὐθεντικαὶ καὶ ὅπως μέχρι τοῦδε ἄγνωστοι περὶ τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖος ἱερῶν μητροπόλεων, περὶ τῶν ἑλλ. ἱδρυμάτων κ.λ.π. ἀναγράφονται, ποικίλλουσι δὲ τὸ βιβλίον φιλολογικῇ καὶ καλλιτεχνικῇ ὕλῃ, παλαιῶν καὶ νεωτέρων λογίων, ἐκ τῆς ἑλευθερίας καὶ δούλης Ἑλλάδος, ὡς καὶ εἰκόνες σχετικαὶ πρὸς τὰ ἔθνη. Ἡ ἐπιμέλεια τῆς ὕλης ἔχει ἀνατεθῇ εἰς τὸν γνωστὸν ποιητὴν κ. Ἰωαννίδην Βουκορίτην, ὅστις παρουσίασε βιβλίον ὑπὸ πᾶσαν ἔκδοσιν κολύτιμον, καὶ ὅστις τὴν ἐργασίαν ἐπιζόμενος ὅτι θὰ συνεχίσῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου. Τιμᾶται φρ. 7.

Αἱ ἀναμνήσεις. Ἡμερολόγιον Κ. Πρεβεζιῶτου καὶ Ε. Ταβανιώτου. Ἐν Κηφίᾳ Σελ. 250. Ἔτος ἔβδομον Συνεργάσθησαν οἱ κ.κ. Βλάχος, Μαρτζώκης, Φλογαῖτης, Μιστριώτης, Καλογερόπουλος, Σερόπουλος, Λάμαρη κ.λ.π.

Βιβλιοθήκη Μορσολῆ. Σακεσπείρου Ἀριστοτελῆς ἡμῶν καὶ ἑμμετρον παράγρασιν Ἀγγέλου Βλάχου. Ρωμαῖς καὶ Ἰουλίαι.—Ἀμλετ.—Ὁθέλλος.—Βασίλειος Δῆρ.—Μάκβεθ. Τύποις Σακελλαρίου. Ἐκαστον δρ. 3. Ἐργασία δυσχερεστάτη, ἀλλὰ καὶ λίαν εὐσυνειδητὴ, ὀφειλομένη μετὰ πολυετή μελέτην εἰς τὸν δεξιὸν κάλαμον τοῦ διαπρεποῦς λογίου.

Πειράματα φυσικῆς. Ὑπὸ Β. Αἰγινήτου. 65^{ον} βιβλίον τοῦ Συλλόγου τῶν ὀφελίμων βιβλίων.

L' Art et les Artistes. Νέον περιοδικὸν καλλιτεχνικὸν μηνιαῖον ἡρῆστο ἐκδιδόμενον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Armand Dayot ἐν Παριίοις. Ἐκαστον τεύχος 1,50 φρ. χρ.

Απολλο. Ἱστορία γενικὴ τῶν πλαστικῶν τεχνῶν ὑπὸ S. Reinach.

Ang. Rodin. Μελέτη περὶ τοῦ ἐπιφανοῦς γλύπτου, ὑπὸ L. Maillard.

Const. Meunier. Μελέτη περὶ τοῦ ἄρι. θανόντος ζωγράφου, ὑπὸ C. Lemonnier.

Whistler. Μελέτη ὑπὸ Th. Durer.